

Maarja Merigan: Tallinna 32. Keskkool tuli ja jäi

Maarja Merigan.

Saaremaal kasvanud ja õppinud Maarja Merigan alustas oma karjääri Tallinna 32. Keskkooli õpetajana. Hetkel on ta 32. Keskkooli direktor. Kohtume tema kabinetis ning räägime sellest, kuidas ta jõudis Tallinna 32. Keskkooli ning vestleme ka haridustemadel.

Maarja tahtis väiksena saada korstnapühkijaks. “Ma arvan, et see oli tingitud sellest, et ma tahtsin saada kuhugi kõrgele,” teatab ta muheledes. Umbes viiendas klassis tekkis tal aga kindel veendumus, et temast saab õpetaja ning peale seda tagasiteed ei olnud. Pärast keskkooli lõpetamist jätkas ta oma karjääri mandril. See tähendas õpinguid Tallinna Ülikoolis, et saada eesti keele ja kirjanduse õpetajaks. 32. Keskkooli sattus ta aga tänu oma

Erakogu kursuseõdedele, kes olid meie koolis eesti keele õpetaja

praktikal. “Nad tulid meie ülikooli jutuga, et Tallinna 32. Keskkool vajab ajalooõpetajat ning minul oli ajaloo lisaeriala. Ja siis ma ütlesin, et olgu, mina olen nõus ja nii ma siia kooli tulin 1999. aasta kevadel ning ametisse asusin sügisel,” meenutab Maarja. Tol ajal oli Tallinna 32. Keskkooli direktoriks Mari-Anna Puskar ja õppealajuhatajaks Viivi Lokk. Maarjal oli 12 tundi, valdavalt ajalugu, aga sekka ka eesti keelt ühe klassiga. “Ma ei pidanud kaugelt otsima. Tallinna 32. Keskkool tuli ja jäi.”

Pakuti huvijuhi kohta

2000. aastal sai temast ka klassijuhataja ja ülikooli lõpetamine lükkus aina edasi, sest kogu energia läks 32. Keskkooli peale. Kõige olulisemaks aastaks peab ta 2006. aastat, kui talle tundus, et midagi peab muutuma ning ehk peaks koolist lahkuma või kooli vahetama.

“Räägitakse ju, et seitse aastat on see aeg, kus tuntakse, et midagi peab muutuma. Ja minul see täpselt nii oligi.” Maarja otsustas kandideerida Inglise Kolledžisse ning teatas sellest ka oma kooli õppealajuhatajale, et hiljem üllatusena ei tuleks, kes omakorda rääkis sellest direktorile.

Koos nad võtsid Maarja ette ning pakkusid talle huvijuhi tööd. “Ma vastasin neile algul “ei”, kuna mulle tundus, et see pole päris see. Koju jõudes polnud mulle veel Inglise Kolledžist vastust tulnud, seega pidasin paari inimesega nõu ja otsustasin selle pakkumise vastu võtta. Ma küll ei tundnud, et ma selle organiseerimisega hakkama saan, aga see oli see miski, mis oli teistmoodi.” Järgmisel päeval andis ta enda jaatava vastuse direktorile. Inglise kolledžist tuli mingi hetk samuti jaatav vastus, kuid selleks hetkeks oli ta oma jah-sõna andnud 32.

Keskkoolile. “See oli see kõige tähtsam hetk, kui ma jäin siia kooli ja nüüd on läinud nii, et ma istun praegu selle laua taga,” viitab ta direktorilauale, kus ta intervjuu ajal parjasti istub.

Näeb õpetajat kui suunajat

“Muutunud õpikäsitlus algab minu arvates mõtteviisi muutusest ja ka õpetamispraktika muutusest. Samuti peaks olema paika pandud lõpptulemus, milleni tahetakse jõuda ning kõik vahendid selle tulemuse saavutamiseks on olemas ja lubatud. Õpetaja oma õpetamises on vaba ja tal ei ole programmi ega õpikut ees,” arutleb Maarja. Samuti oleks tema arvates kindlasti ka praktikat rohkem ja õpetaja peaks olema rohkem suunaja ning keskkonna looja, mitte ainuteadja rollis. Kuid kool on konservatiivne ning sellist muutust ei ole lihtne kooli igapäevaellu tuua. “Ma arvan, et õpetajal on üks hetk raske mõelda, et tema võibki ise otsustada, mida tunnis tehakse ning õpik ei ole ainus teejuht, vaid on tulemused, mida on vaja saavutada. Õpetaja peaks mõtlema, et ta üritab õpilast arendada nii kaugel, kui tema võimed seda lubavad.”

Õpilane õpib ennast juhtima

Elukestval õppel on viis suuremat eesmärki, mis peaksid saavutama selle peaeesmärgi, et kõigil Eesti inimestel oleks loodud vajadustele ja võimetele vastavad õpivõimalused. Inimene peaks saama ennast kogu aeg arendada ja vajalikku karjäärialast nõustamist, kui ta seda vajab. “Ma arvan, et selle mõte oleks, et õppimine on eluviis – see ei lõppe ära kooliga ning ta leiab võimalusi, kuidas ennast kogu aeg arendada. Ma tahaks loota, et ka meie koolis suudab kogu personal toetada õppija või õpilase kujunemist selleks, et ta suudab edaspidi iseennast juhtida ning iseseisvalt toime tulla.”

2040. aastaks võiks koolides olla koolirõõm

Maarja mõtiskleb, et missugune võiks olla tuleviku kool 2040. aastal. Tegelikult sinna polegi väga kaua aega, kuid siiski – 20 aastat. Maarja sõnab, et kuna ta on töötanud siin koolis juba 16 aastat, siis tundub talle, et asjad liiguvad muutunud õpikäsitluse poole ja laps muutub aina tähtsamaks. 2040. aastaks soovib ta, et õpetaja kutse oleks populaarne ning tal oleks valida parimate õpetajate hulgast. “Õpetajate töötaja hulka tuleks arvata ka see aeg, millal ta tegeleb nende projektidega, mis on õpilastele parimad. Samuti ka see, millal õpetaja istub õpilasega maha ning arutatakse õpilase arengut. Sellest on praegu puudu.”

Tema arvates peaks õpetaja peaks olema suunaja, kaaslane, mentor, mitte kontrollija ja kõiketeadja. Samas peab võtma ka õpilane vastutuse, et ta suudab seada endale eesmärged, mille poole ta püüdleb. Maarja loodab, et kaob ära ka numbriline ja faktipõhiline hindamine, mis praegu tekitab pingeridu. Esikohal võiks olla sotsiaalsed oskused, pädevuste kujundamine, probleemide lahendamise oskus. Klassi ees võiks olla ka mitu õpetajat, et oleksid ained lõimitud. Näiteks muusikat ja füüsikat saab omavahel kindlasti siduda. Tunnipikkus peaks ka olema ilmselt pikem, kuna 45 minutiga arvatavasti ei jõua kõiki neid asju läbida. Õpilased võiksid olla klassidesse jagatud taseme järgi, mitte sünniaasta järgi nagu praegu on tavaks. “2040. aastaks võiks koolides olla ka kõige tähtsam asi – koolirõõm, seda nii õpilastel kui õpetajatel,” muigab ta.

Kõik õpilased on head

Kui küsin, et milline on üks hea õpilane õpetaja jaoks, jääb ta korraks mõttesse. Seejärel lausub ta: ”Algul mõtlesin, et lihtne küsimus, aga tegelikult ju ei ole olemas halba või head õpilast. Tema käitumine on mingil hetkel hea või halb, aga laps on ikka hea. Keegi ei taha olla ju meelega halb.” Ta arvab, et õpilase ja õpetaja vahel peab sujuma koostöö, sest siis ongi kõigil hea. Kuna õpetaja on koolis võtmeisik, siis tema peab looma sellise õppeprotsessi, et õpilasel on huvi ja tahtmine seda asja teha ning alati sinna tundi minna. “Sellest tulenebki, et õpilane on hea ja õpetaja on hea,” selgitab ta.

Jete Elisabeth Sellenberg, 11C